

ใบความรู้ ปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทาย เป็นการละเล่นที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เกิดจาก ผู้ใหญ่ที่ช่างคิดช่างสังเกตและสนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว นำมาแต่งเป็นคำทาย ให้ลูกหลานได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการแข่งขันคิดค้นหาคำตอบอย่าง สนุกสนาน เป็นการให้การศึกษาที่ชาญฉลาดของบรรพบุรุษไทย แสดง ถึงภูมิปัญญาไทยที่สะสมมาจากสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ชีวิต

ปริศนาคำทาย มีเล่นมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว เรียกว่า การเล่น ผะหมี่ ซึ่งเป็นคำจีน มีความหมายว่า ดีคำ อำพราง

ปริศนาคำทาย จึงเป็นถ้อยคำที่เป็นคำนามพุดขึ้นเพื่อใช้สำหรับ ทาย เป็นการทดสอบความรู้ความรอบคอบ ความคิด ไหวพริบและ ปฏิภาณ ทำให้แตกฉานการฟัง การคิด

ปริศนาคำทาย มีหลายรูปแบบ มักใช้ถ้อยคำคล้องจอง เช่น ปริศนาชวนคิด

- อะไรอ่อย	ต้นเท่าขา	ใบวาเดียว
- อะไรอ่อย	นกกระปูดตาแดง	น้ำแห้งก็ตาย
- อะไรอ่อย	คนแก่หลังโกง	ลงน้ำไม่ชุน
- อะไรอ่อย	สีตีนเกาะฝา	อ้าปากกินคน
- อะไรอ่อย	ชื่อมาเป็นสีดำ	นำมาใช้เป็นสีแดง
- พอสิ้นแสงกลายเป็นสีเทา เป็นขี้เถ้าต้องเอาไปทิ้ง

ปริศนาฝึกเขาวัวปัญญา

- อะไรเอ๋ย อยู่บนบ้าน
- อะไรเอ๋ย แหวนกับแหวนชนกันที่หันอากาศ
เกิดเป็นสัตว์ประหลาดใช้ไถนา
- อะไรเอ๋ย ไม่อะไรให้ฉงนชอบอยู่บนเด็กเล็ก
- อะไรเอ๋ย ตัดท้ายเป็นหมา ตัดหน้าเป็นมาก คนแก่
เปรี้ยวปาก อยากเคี้ยวอยากกิน

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๖
ตอบคำถาม

คำชี้แจง เขียนคำตอบปริศนาคำทายลงในช่องว่าง

๑. อะไรอ่อย นกมีหู หนูมีปีก

ตอบ

๒. อะไรอ่อย ต้นเท่าครก ใบปรกดิน

ตอบ

๓. อะไรอ่อย ๔ ตีนเดินมา หลังคามุงกระเบื้อง

ตอบ

๔. อะไรอ่อย ชื่ออยู่ในครัว ตัวอยู่ในป่า มี ๔ ขาหุยา

ตอบ

๕. อะไรอ่อย ขึ้นอยู่ริมรั้ว เป็นผักสวนครัว แกงจิตรสดี

ตอบ

๖. อะไรอ่อย ชื่อเหมือนคนตาย มีปีกบินได้ หากินกับดอกไม้

ตอบ

๗. อะไรอ่อย ยิงตัดยี่งาว

ตอบ

๘. อะไรอ่อย ตัวอยู่นา ตาอยู่บ้าน อยู่นากัดข้าว อยู่เหี้ยกัดฝ

ตอบ

๙. อะไรอ่อย มีฟันมากมายแต่กินอะไรไม่ได้

ตอบ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๐๗
ตอบปริศนาคำทาย

คำชี้แจง เขียนคำตอบปริศนาคำทายลงในช่องว่าง

๑. อะไรเอ๋ย เกิดมามีหางไม่มีขา พอโตขึ้นมามีขาไม่มีหาง

ตอบ

๒. อะไรเอ๋ย เป็นชื่อผักแต่อยู่ใกล้ตา

ตอบ

๓. อะไรเอ๋ย หุบเท่ากระบอ กางออกเท่ากระดิง

ตอบ

๔. อะไรเอ๋ย ไม่มีคิ้ว ไม่มีตา มีแต่หน้ากลม ๆ

ตอบ

๕. อะไรเอ๋ย มาจากเมืองเจ๊กตัวเล็กเสียงดัง

ตอบ

๖. อะไรเอ๋ย หัวลงดินตีนชี้ฟ้า

ตอบ

๗. อะไรเอ๋ย บินได้ ชันได้ ชื่อใหญ่แต่ตัวเล็ก

ตอบ

๘. อะไรเอ๋ย มีปากไม่มีฟัน กินข้าวทุกวัน กินได้มากกว่าคน

ตอบ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๐๘
ถาม-ตอบ ปริศนาคำทาย

คำชี้แจง อ่านปริศนาคำทาย ที่เป็นบทร้อยกรอง แล้วเขียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

- ถาม :** แหวนกับแหวนพบกันที่หันอากาศ
เกิดประหลาดเป็นสัตว์ชนิดไหนหนา
กินหญ้าฟางว่องไวเรื่องไถนา
อยากรู้ว่าเขาคือใครตอบได้เลย
- ตอบ :** แหวนกับแหวนพบกันที่หันอากาศ
แปลกประหลาดอย่างไรไม่สับสน
สิ่งเกิดใหม่กลายเป็น.....ตัวชอบกล
อีกช่วยคนทำนามาเนิ่นนาน
- ถาม :** อะไเอยี่สี่ตีนกายเดินย้ายยัก
หลังไม่หักมุงกระเบื้องเซื่องช้าหลาย
คลานตัวมเตี้ยมเรื่อยมาน่าสบาย
ใครใคร่ทายเอ๋ยมาอย่าช้านาน
- ตอบ :** อันสี่ตีนเดินมาหลังคากระเบื้อง
คลานยักเยื้องเซื่องช้าน่าสงสาร
จงรู้ไว้คำทายนี้มีมานาน
ตัวที่คลานงุ่มง่ามเรียก.....เอ๋ย

ถาม : อะไรเอ่ยชื่อคล้ายคนตายแล้ว

ปีกบินแนวเรือยไปไม่กังขา

หากินกับดอกไม้ในวนา

ดื่มน้ำหวานบานอรุณประสาตน

ตอบ : ชื่อเป็นผีหากินกับดอกไม้

ฉันจำได้เคยเห็นอยู่หลายหน

อย่าประวิงสงสัยให้กังวล

ทั่วทุกคนเรียก.....งามเหลือเกิน

ถาม : มีสิบตีนยังเดินเปโซเซซัด

แปลกชะมัดหลังคางสังกะสี

ตัวอะไรแปลกแท้แลดูดี

ก็ร้อยปีก็เดินเซเฉไปมา

ตอบ : มีสิบตีนเดินมาหลังคาสังกะสี

ฟังให้ดีชวนคิดปริศนา

สัตว์นี้หรือคือ.....อยู่ท้องถิ่น

มีมากขาแต่เดินได้ไม่ตรงทาง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....